

VAKBOND VOOR DE WETENSCHAP

PERSBERICHT

Ruim 40 procent van de gepromoveerde wetenschappers bij de universiteiten is in tijdelijke dienst

Wetenschappers bij de Nederlandse universiteiten zijn steeds vaker in tijdelijke dienst. Sinds 1995 is het percentage wetenschappers met een tijdelijk contract bijna verdubbeld; van 22,8% naar 40,7% (eind 2012). Hierbij zijn de promovendi, die nagenoeg altijd een tijdelijke aanstelling hebben, *niet* meegerekend. Vrouwelijke wetenschappers werken zelfs in meerderheid (52,9%) in tijdelijke dienst. Dat blijkt uit onderzoek van de VAWO, vakbond voor de wetenschap. De VAWO vindt het zorgelijk dat juist steeds meer van de werknemers die verantwoordelijk zijn voor de kerntaken van de universiteit, onderwijs en onderzoek, een tijdelijke aanstelling hebben.

Universiteitsbestuurders verklaren de stijging van het aantal tijdelijke contracten vaak uit de groei van het aantal promovendi (van ruim 3000 in 1999 naar bijna 9000 nu). Die vlieger gaat niet op. In ons onderzoek zijn promovendi buiten beschouwing gelaten.¹ Indien ze worden meegerekend is ruim 60% van het wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst. Cijfers van de vereniging van universiteiten VSNU tonen de ontwikkeling sinds 1995.

Percentages tijdelijke contracten (in fte²) voor wetenschappelijk personeel, exclusief promovendi

1995	1999	2004	2008	2012
22,8%	29,7%	29,9%	36,0%	40,7%

Emancipatiebeleid?

In 1999 was een op de vijf wetenschappers op de universiteit vrouw, nu is dat een op de drie. Er werkte in 1999 voor 2719 fte aan vrouwelijke wetenschappers op de universiteiten; eind 2012 was dit 4984, maar deze 'emancipatieslag' is voor bijna tweederde (63,8%) toe te schrijven aan de enorme toename van tijdelijke functies bij met name het vrouwelijke wetenschappelijke personeel. In 2012 was 34,7% van het mannelijke wetenschappelijke personeel in tijdelijke dienst tegenover maar liefst 52,9% van het vrouwelijke wetenschappelijke personeel (promovendi niet meegerekend).

¹ Ook het gezondheidsgebied blijft hier buiten beschouwing. De gegevens zouden anders niet goed vergelijkbaar zijn, omdat in het vorig decennium veel personeel overging van de universiteiten naar de universitair medische centra, die verzelfstandigd werden. Geneeskunde is overigens een gebied dat meer vrouwelijke dan mannelijke studenten, universitair docenten en overig wetenschappelijk personeel kent. Alleen onder de hoogleraren en universitair hoofddocenten zijn mannen hier nog in de meerderheid.

² Voltijdsbanen

Universiteitsbestuurders zeggen vaak dat het aantal tijdelijke aanstellingen ook in andere sectoren zo hoog ligt. Ook dat klopt niet. Cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek laten zien dat er elders eveneens een toename is, maar ook dat het percentage op de universiteiten extreem hoog is. In 2005 had 77% van de landelijke beroepsbevolking een vaste baan, 9% een tijdelijke baan en werkte 14% als zelfstandige. In 2012 waren die percentages 69% vast, 16% tijdelijk en 15% zelfstandig.

Een ander argument dat universiteitsbestuurders aanvoeren is dat er een 'flexibele schil' nodig is om schommelingen in de studentenaantallen en de financiering op te vangen. Dat enige flexibiliteit wenselijk is, zal niemand bestrijden, maar de universiteiten wentelen deze volledig op het wetenschappelijk personeel af: tegenover de 40,7% aan tijdelijke contracten op 15040 fte aan wetenschappelijk personeel staat 13,1% aan tijdelijke contracten op de 17041 fte aan overig personeel (promovendi ook hier buiten beschouwing gelaten).

De rijksbijdrage voor universitair onderzoek (1^e geldstroom) is sinds 2000 met circa 12,5% afgenomen, maar de financiering uit andere bronnen (subsidies, bedrijfsleven) is in diezelfde periode sterk toegenomen. De universiteiten doen alsof deze tweede en derde geldstroom volstrekt instabiel zijn en niet voor vaste aanstellingen kunnen worden aangesproken, terwijl trendcijfers een stabiel beeld tonen.

Naar het oordeel van de VAWO leidt de sterke stijging van tijdelijke aanstellingen onder gepromoveerd wetenschappelijk personeel tot verschraling, uitholling en een toegenomen werkdruk. Daarnaast vormt dit hoge percentage tijdelijke aanstellingen een bedreiging voor de continuïteit van onderwijs- en onderzoeksprogramma's. Deze kernactiviteiten van de universiteiten zouden primair uitgevoerd moeten worden door medewerkers in vaste dienst.

De VAWO is aangesloten bij de koepel van beroepsverenigingen CMHF en vakcentrale MHP

Voor nadere informatie kunt u zich richten tot Marijtje Jongtsma (m.jongtsma@donders.ru.nl) of Arie van Dalen (030-2316742; bureau@vawo.nl)